

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/88/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214215255
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2214215255.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: H. P., nar. XX.XX.XXXX a I. P. nar. XX.XX.XXXX, obe bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, deti rodičov: otec - L. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. X, X., (adresa na doručovanie: Z. XX), zastúpeného advokátom: Mgr. Andrea Bobeková, Mickiewiczova 6, Bratislava a matka - W. P., rod. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. ul. XX, X., (adresa na doručovanie: L. X, J. U.), o návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia o odovzdanie detí do starostlivosti druhého z rodičov, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 28.07.2014, č.k. 6P/52/2014-14, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol návrh otca na nariadenie predbežného opatrenia uložením povinnosti matke odovzdať mu maloleté deti do osobnej starostlivosti. Rozhodnutie odôvodnil právne citáciou § 102 ods. 1 O.s.p., § 74 ods. 1, § 75 ods. 1 a § 75 ods. 2 O.s.p. a vecne tým, že nie je daný dôvod na nariadenie predbežného opatrenia podľa návrhu otca, pretože nebolo osvedčené nebezpečenstvo hroziacej ujmy. Obe maloleté deti v podstate od rozchodu rodičov v roku 2012 sa nachádzajú v osobnej starostlivosti matky. Z listinných dôkazov, ktoré tvoria súčasť spisu Okresného súdu Dunajská Streda, sp. zn. 15P/31/2014 o rozvode manželstva, úprave výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva, je zrejmé, že maloleté deti majú veľmi dobrý, láskyplný vzťah k oboj rodičom, ťažko prežívajú rozchod svojich rodičov a taktiež z aktuálnych správ z výchovného prostredia u oboch rodičov, ktoré boli vypracované v júli 2014 vyplýva, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné podmienky na osobnú starostlivosť o deti. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda jednoznačne vyplýva, že matka má vytvorené vhodné podmienky na osobnú starostlivosť spolu s maloletými deťmi a svojim priateľom v podnájme v dvojizbovom byte, pričom maloleté deti majú zabezpečenú samostatnú izbu, byt je udržiavaný v čistote a v poriadku, momentálne sú prázdniny. Matka súhlasí s tým, aby časť prázdnin deti trávili s otcom. Aj v čase návštevy u matky deti boli na prázdninách u svojho otca.

Otec žiadnym spôsobom neosvedčil aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorého sa domáha a neosvedčil ani nebezpečenstvo hroziacej ujmy. Vo svojom návrhu poukazuje iba na informácie, ktoré údajne mal obdržať od bývalého partnera matky C.N., ktoré považuje za alarmujúce, avšak takéto jeho ničím nepodložené informácie nemôžu byť dôvodom na nariadenie predbežného opatrenia, ako sa otec domáha. Výsledky doposiaľ vykonaného dokazovania vo veci sp. zn. 15P/31/2014, v ktorom sa koná o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv, nesvedčia tomu, že by sa matka o deti riadne nestarala a že by deti u matky boli ohrozené z dôvodu neposkytnutia potrebnej starostlivosti, výchovného či citového zázemia alebo dokonca nemorálneho správania sa matky. Je zrejmé, že otec takýmto návrhom sa domáha dosiahnutia rozhodnutia, ktorého sa domáha v podstate vo veci samej, pretože vzhľadom na okolnosti prípadu, celý proces dokazovania

bude časovo náročný. Je zjavné, že v rámci konania 15P/31/2014 sa nariadilo znalecké dokazovanie, výsledky ktorého poslúžia na objektívny záver súdu, ktorému z rodičov maloleté deti zverí do osobnej starostlivosti. Maloleté deti v podstate od rozchodu rodičov od roku 2012 sa nachádzajú v osobnej starostlivosti matky až doposiaľ. Zo spisu 15P/31/2014 konkrétne zo záznamu o vykonaní pohovoru s mal. H. na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Dunajskej Strede a zároveň aj stretnutia s mal. I. je zistené, že deti majú citový a dobrý vzťah k matke, zároveň majú dobrý vzťah aj k otcovi. Matka má v súčasnosti vytvorené vhodné podmienky pre výkon osobnej starostlivosti pre obe maloleté deti. Súd teda dospel potom k záveru, že otec neosvedčil nebezpečenstvo hroziacej ujmy a preto návrh na nariadenie predbežného opatrenia ako nedôvodný zamietol. Záverom uviedol, že deti majú vrúcny vzťah k obom svojim rodičom a podľa názoru súdu by rodičia mali vyčkať na závery znaleckého dokazovania a do uvedenej doby zabezpečiť pravidelný a podľa možnosti čo najširší styk otca s oboma maloletými deťmi, nakoľko deti aj k otcovi majú vytvorený hlboký citový vzťah. Návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nebolo možné vyhovieť, keď otec naliehavosť takéhoto predbežného opatrenia zdôvodnil ničím nepodloženými informáciami, ktoré mal získať od bývalého partnera matky maloletých detí, ktoré vzhľadom na vykonané šetrenie výchovného prostredia, môžu byť zo strany bývalého partnera bezdôvodným osočovaním matky detí (napr. z prostitúcie a nevhodného spôsobu života).

Proti tomuto uzneseniu podal prostredníctvom svojho advokáta otec odvolanie a navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie prvého stupňa zmenil a návrhu vyhovel. Odvolanie odôvodnil tým, že sa nestotožňuje s rozhodnutím súdu a jeho odôvodnením, považuje ho za nesprávne, vydané na základe nesprávneho právneho vyhodnotenia popísaného skutkového stavu a predložených dôkazov, ktorými súd disponoval vo veci návrhu o vydanie predbežného opatrenia, ale aj v konaní o rozvod manželstva vedeného na tamom súde. Otec v odvolaní dôvodil, že sa nikdy nechcel vzdať starostlivosti o maloleté deti a dlhodobo ich ponechať vo výchove a starostlivosti matky. Nemal však vedomosť, že by sa matka v čase, keď žili v spoločnej domácnosti stretávala s asociálnymi osobami, bola nútená zdržovať sa doma a pokiaľ aj z domácnosti odchádzala zabezpečoval starostlivosť o dcéry on. Nikdy nerobil tak, ako to robí matka, že deti ponecháva bez dozoru, u cudzích osôb a pod... Nedokázal predvídať jej konanie do budúcnosti a preto súhlasil, aby dočasne sa o deti starala matka, tzn. do času, pokiaľ súd neurčí v konaní o rozvod manželstva, ktorý z rodičov dokáže vytvoriť pre deti vhodnejšie prostredie. Jeho rozhodnutie sa však krátko po ich rozchode s matkou detí ukázalo ako absolútne chybné, nesprávne, pričom pochopil, že bol matkou zavedený a vmanipulovaný do dohody, ktorá nie je v prospech detí. Zo stretnutí s deťmi krátko zistil, že starostlivosť matky nie je taká, ako bola z jej strany deklarovaná, čo vtedy mu potvrdil i vtedajší partner matky. Matke pravidelne prispieva na výživné detí čiastkou 200,- Eur, do jeho domácnosti však deti prichádzali hladné. Staršia dcéra mala značné problémy v škole a matka sa v dôsledku svojho nezodpovedného konania a neúmerných finančných nárokov opakovane sťažovala, čím menila deťom bydlisko, čoho reálna hrozba existuje podľa jej vlastných vyjadrení aj do budúcnosti. Jeho tvrdenia ako aj jednoznačná a sústavná snaha o nápravu prostredníctvom upozorňovania matky na nevhodné konanie školou, ktorú staršia dcéra navštevuje, súd v konaní o nariadenie predbežného opatrenia nevzal do úvahy. Nesúhlasí s názorom súdu, že nebol preukázaný naliehavý právny záujem, z dôvodu, že nebolo osvedčené nebezpečenstvo hroziacej ujmy. Už samotná skutočnosť, že dieťa nemá v zodpovedajúcej miere zabezpečenú výživu, rovnako ako vhodnú obuv a ošatenie je znakom hrubého zanedbávania starostlivosti rodiča. Pokiaľ matka nezabezpečuje starostlivosť o deti a tieto zanedbáva, je toto dôvodom, aby dostal možnosť ako otec realizovať starostlivosť o ne osobne on. Práve inštitút predbežného opatrenia by mal takúto hroziacu ujmu eliminovať tak, aby táto nenastala. Očakávať, kedy nastanú reálne následky zanedbávania starostlivosti, a to buď formou ujmy na zdraví detí, ich psychike, prípadne negatívnymi výsledkami staršej dcéry v škole, považuje za rozpor so všetkými postupmi, ako aj právnymi normami, ktoré by mali viesť k ochrane detí, ich zdravia a vývoja, a to formou preventívnu. Právne značná časová náročnosť, ktorú si konanie o rozvod manželstva, resp. zverenie detí do starostlivosti jedného z rodičov na čas po rozvode vyžaduje, v spojitosti s potrebou vykonať znalecké dokazovanie, predstavuje hlavný dôvod, pre ktorý považuje za preukázané, že je daný naliehavý právny záujem na vydaní predbežného opatrenia. Záver súdu, v zmysle ktorého nariadenie predbežného opatrenia sa javí ako nedôvodné, nakoľko postačí, ak sa bude vec riešiť v priebehu riadneho konania je nesprávny. Opakovane uviedol a zdôraznil, že pri ponechaní detí osamote počas dňa, kedy matka cestuje do práce mimo bydliska, ako aj miesta školskej dochádzky, deťom hrozí fyzická ujma. Matka žije v J. U., od ktorej je jej miesto práce vzdialené 60 km. Staršia dcéra navštevuje Základnú školu v I., čo je asi 15 km od bydliska a mladšia dcéra navštevovala Materskú školu v V. L., čo je vzdialenosť cca 12 km. Matka pritom nedisponuje autom, cestujú vlakom a autobusmi. Dcéra H. bola preto nútená už vo veku 7

rokov cestovať sama medzimestským autobusom a následne sa dopraviť do miesta bydliska, aby matka mala možnosť vyzdvihnúť včas mal. I. v materskej škole. Takúto situáciu považuje tiež za neprijateľnú. Je pripravený obom deťom zabezpečiť dochádzku v blízkosti jeho bydliska, ich dopravu tak, aby bola bezpečná a deti neboli ponechané bez opateru. V ďalšej časti odvolania podrobne poukázal na účely predbežného opatrenia v konaní o úpravu styku. Poukázal na to, že z obsahu listín, ktoré sú obsahom spisu je možné ustáliť, že ním uvádzané tvrdenia sa zakladajú na pravde. Je aj v záujme objektívneho ustálenia, ktorý z dvoch rodičov má lepšie podmienky pre výchovu detí a ktoré prostredie im samým viac vyhovuje, aby mali byť dcéry možnosť byť v jeho starostlivosti a to aspoň na základe dočasnej úpravy formou predbežného opatrenia. V prípade, že by jeho návrhu o vydanie predbežného opatrenia nebolo vyhovené, nemal by ani reálnu možnosť preukázať tvrdenia, že dcéram dokáže zabezpečiť starostlivosť v lepšej kvalite ako matka, vo vyhovujúcom prostredí, zodpovedajúcom im potrebám. V závere odvolania poukázali na to, že matka mu v súčasnosti neumožňuje ani styk s deťmi v rozsahu, ktorý on požaduje. Jej rodičovské práva sú pritom totožné s jeho právami, deti jej zatiaľ neboli zverené do starostlivosti rozhodnutím súdu a teda jej konanie je nutné považovať za neoprávnené.

Matka sa k odvolaniu otca nevyjadrila.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení k doručenému odvolaniu, navrhol napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdiť, nakoľko vykonaným šetrením zistili, že obidvaja rodičia majú v súčasnej dobe vytvorené vhodné podmienky pre výchovu maloletých detí.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), preskúmal rozhodnutie v celom jeho rozsahu bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a) v spojení s § 81 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že odvolanie otca detí nie je dôvodné, pretože napadnuté rozhodnutie je vecne správne.

Otec maloletých detí návrhom zo dňa 24.07.2014 sa domáhal vydania predbežného opatrenia a to odovzdania maloletých detí H. a I.N., t.č. obe bytom u matky, do osobnej starostlivosti druhého z rodičov a to do starostlivosti jeho ako otca maloletých detí. Poukázal na to, že na Okresnom súde Dunajská Streda prebieha pod sp. zn. 15P/31/2014 na základe jeho návrhu konanie o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva. V rámci tohto konania žiadal, aby obe maloleté deti na čas po rozvode manželstva boli zverené do jeho osobnej starostlivosti. Uviedol, že má informácie o tom, že odporkyňa v období uplynulých mesiacov maloleté deti začala hrubým spôsobom zanedbávať. Nakoľko neposkytovala žiadne relevantné informácie o školskom prospechu staršej dcéry, jej dochádzke a pod., navštívil opakovane triednu učiteľku, ktorá mu pri ich stretnutí oznámila, že matka sa o dieťa riadne nestará, dcéra často krát nemá desiatu, nemá zaplatenú stravu, nemá vhodné ošatenie, nenesie si školské pomôcky, ktoré jej matka nezaopatrí. Dcéra opakovane meškala s príchodmi do školy, vynechávala vyučovanie z rôznych dôvodov na strane matky, ktorá tak porušovala základnú povinnosť, a to zabezpečiť riadnu dochádzku pre dieťa. Uvedené skutočnosti otec uvádzal už v rámci rozvodového konania vedeného na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 15P/31/2014.

K návrhu o nariadenie predbežného opatrenia otec nepripojil žiadne listiny, z ktorých by bolo možné usúdiť, že otcom tvrdené skutočnosti sú aspoň osvedčené. Jediným listinným dokladom vyžiadaným súdom je správa SPOD a SK zo dňa 28.07.2014, podľa ktorej na základe prešetrených pomerov bolo zistené, že obaja rodičia - otec aj matka majú v súčasnej dobe vytvorené vhodné podmienky na výchovu maloletých detí a obaja sa aj aktívne podieľajú na zabezpečovaní starostlivosti o ne. Obe maloleté deti sa zúčastnili pohovoru na referáte poradensko-psychologických služieb, pri ktorom bolo zistené, že obe deti majú dobrý a pevný vzťah k obom rodičom.

Súd prvého stupňa potom postupoval správne, keď informácie čerpal z obsahu spisu, ktorý sa týka rozvodu manželstva rodičov detí a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode.

V zmysle § 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

V zmysle § 102 ods. 1 O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov, alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať, alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie, alebo zabezpečí dôkaz.

V zmysle § 75 ods. 6 O.s.p. súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania. Podľa ods. 8 tohto ustanovenia o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov.

Podľa § 76 ods. 1 písm. b) O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd; alebo do striedavej starostlivosti.

V zmysle § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, sa môžu kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ust. § 25 a § 26 sa použijú primerane.

V zmysle § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Jedným zo zabezpečovacích prostriedkov v občianskom súdnom konaní je inštitút predbežného opatrenia. Predbežné opatrenie slúži dočasnému zabezpečeniu ochrany porušených alebo ohrozených práv účastníkov konania a je namieste ho použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu. Z charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie, čo pre krátkosť času zvyčajne ani nie je dobre možné. Je však nutné, aby boli splnené základné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia. Súdna prax vyžaduje i naplnenie podmienky, že predbežným opatrením sa nesmie vytvoriť nenávratný nenapraviteľný stav v právnych vzťahoch účastníkov. Z vyššie citovaných ustanovení zákona vyplýva, že súd nariadi predbežné opatrenie buď za účelom dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov alebo za účelom zaistenia budúceho výkonu rozhodnutia. Predbežné opatrenie nie je konečné rozhodnutie vo veci a jeho účelom v danom prípade je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov by bolo právo účastníka ohrozené. Z uvedeného charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí, a zvyčajne pre krátkosť času ani nemôže, zistiť dôkladne všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní ani nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený zákonom na dokazovanie. Vydanie predbežného opatrenia však predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva - nároku a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy.

Z podaného návrhu otca na nariadenie predbežného opatrenia uložením povinnosti matke odovzdať maloleté deti do jeho starostlivosti vyplývajú obavy otca, že o maloleté deti u matky nie je riadne a dostatočne postarané, že matka zrejme vedie spôsob života, pri ktorom maloleté deti zanedbáva, čo malo byť dôvodom pre nariadenie navrhovaného predbežného opatrenia.

Súd prvého stupňa správne oprel svoje rozhodnutie o to, že nariadenie predbežného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli závažnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musí byť zrejmá z jeho samotného obsahu, čo v konkrétnom prípade nebolo splnené. Návrhom na nariadenie predbežného

opatrenia účastník konania nemôže sledovať dosiahnutie urýchleného rozhodnutia vo veci samej, keďže účelom predbežného opatrenia je len dočasne upraviť jeho pomery, ktoré sú nejakým spôsobom ohrozené.

So zreteľom na uvedené nebolo preukázané, že by výchovné prostredie matky malo negatívny vplyv na vývoj maloletých detí, ani to, že matka ich starostlivosť zanedbáva, nebola preukázaná dôvodnosť návrhu v tom smere, že by bolo potrebné okamžite predbežným opatrením nariadiť matke odovzdanie oboch detí do starostlivosti otca a preto odvolací súd, rovnako ako súd prvého stupňa, uzavrel, že otec neosvedčil podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia. K samotnému odvolaniu otec priložil iba vysvedčenie mal. H. v školskom roku 2013/2014, z ktorého je zrejmé, že maloletá mala 4 dvojky, pričom oproti predchádzajúcemu polroku si známku z vlastivedy opravila z dvojky na jednotku. Mala ospravedlnených 70 vyučovacích hodín a prospela „s vyznamenaním“, pričom v prvom polroku prospela len „veľmi dobre“.

Vzhľadom na takto zistený stav veci odvolací súd v celom rozsahu preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, ktorý návrh riadne a dostatočne posúdil vrátane posúdenia zistení z rozvodového spisu účastníkov konania a napokon dospel k správnym skutkovým zisteniam a keďže odvolací súd zdieľa i právne závery súdu prvého stupňa vo veci, ktorý na vec aplikoval správne právne normy a tieto i správnym spôsobom vyložil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odkazuje na správne a presvedčivé písomné odôvodnenie preskúmaného uznesenia.

Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty otca, ktorý ani k odvolaniu nedoložil žiadne podklady, preukazujúce jeho tvrdenia, nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchyliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi.

Odvolací súd preto napadnuté uznesenie postupom podľa § 219 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.